

Auteursrichtlijnen Tijdschrift Verslaving¹

Verslaving beoogt te informeren over de aard en werking van alcohol en andere psychoactieve stoffen, de preventie, behandeling van verslaving en de zorg en maatschappelijke opvang van verslaafden. Het betreft een praktisch en gedegen naslagwerk, met als uitgangspunt dat de informatie gebaseerd is op wetenschappelijke inzichten of, indien er geen evidentie voorhanden is, op basis van de best denkbare praktijk. *Verslaving* behandelt primair het problematisch gebruik van psychoactieve stoffen en de daaruit voortvloeiende problematiek en de sociaal maatschappelijke betekenis van het verschijnsel. Daarnaast komen ook andere vormen van verslavingsgedrag (bijvoorbeeld gokverslaving) aan de orde.

De doelgroep bestaat uit professionals op WO en HBO niveau werkzaam op het gebied van preventie, behandeling en maatschappelijke opvang, die te maken hebben met verslaving en het (potentieel) problematisch gebruik van alcohol en andere psychoactieve stoffen. Te weten psychiaters, artsen en verpleegkundigen, psychologen, agogen, maatschappelijk werkers, vaktherapeuten en andere gezondheidswerkers, managers, bestuurders, beleidsmakers, opleiders en onderzoekers.. Daarnaast wordt *Verslaving* ook gelezen door functionarissen bij politie, justitie en reclassering.

Verslaving is een uitgave van *Bohn Stafleu van Loghum*, bestaat sinds 2005 en verschijnt vier keer per jaar.

Aanbieden kopij

- De kopij aanleveren per e-mail ter attentie van r.pilkes@bsl.nl.
- Tekst aanleveren in Word, of als platte tekst. De tekst niet zelf opmaken met vet, cursief, onderstrepen, of kolommen e.d. Gebruik één lettertype.
- Maak paragrafen (inspringen) en tussenkopjes.
- Lever tabellen en figuren aan op aparte pagina's aan het eind van het manuscript.
- **Nummer** alle pagina's en nummer ook **de regels** (in Word te vinden onder paginainstelling)
- Vermeld van alle auteurs voor- en achternaam en titel(s), voorletters, functie en de organisatie waar men werkzaam is. Vermeld van de corresponderend auteur ook telefoonnummer en (e-mail)adres.
- Denk aan de samenvatting, de abstract en de literatuurlijst volgens APA-richtlijnen.

Bijdragen

Het tijdschrift verwelkomt bijdragen in de volgende rubrieken:

1. Artikelen (omvang maximaal 4000 woorden)
2. Bijdrage in de rubriek "Methodiek in Praktijk" (maximaal 3000 woorden)
3. Ingezonden brief of notitie (omvang maximaal 1100 woorden)
4. Besprekingen van bijeenkomsten of uitgaven (omvang maximaal 1000 woorden)
5. Casuïstiek (maximaal 1100 woorden)

¹ Versie november 2016

Artikel

In het vaktijdschrift *Verslaving* worden goed leesbare en goed beargumenteerde teksten gepubliceerd over alle aspecten van het onderwerp verslaving. Daaronder zijn begrepen het psychoactief middelengebruik en misbruik, de hulpverlening aan verslaafden, dat wil zeggen diagnostiek, behandeling en chronische zorg, en de preventie van problematisch middelengebruik en verslaving en het beleid van overheden en instellingen in de gezondheidszorg en justitie. Artikelen kunnen de vorm hebben van

- Verslagen van onderzoek. Het gaat hierbij om wetenschappelijk onderzoek met implicaties voor de praktijk. Het verslag is zo geschreven dat het leesbaar en begrijpelijk is voor mensen uit de praktijk. Uitvoerige statistische analyses en een overvloed aan tabellen worden vermeden.
- Overzichten over een verslavingsvorm, middelen, symptomen, medicatie, een vorm van behandeling.
- Protocollen voor diagnostiek, behandeling, zorg en preventie, mits in context geplaatst en goed onderbouwd.
- Opiniërende teksten over alles waarmee men in de hulpverlening, preventie, beleid en wetgeving aan verslaafden en direct betrokkenen te maken kan hebben, mits goed onderbouwd.

Rubriek Methodiek in Praktijk.

- Ofschoon veel artikelen gaan over de praktijk van de verslavingszorg, zijn ze toch meestal geschreven en beoordeeld op grond van hun methodische kwaliteiten – de conclusies die erin staan zijn ‘hard’ en leiden tot kennis. De beschikbare kennis is echter bescheiden en (heel) veel praktijk is gebaseerd op vaardigheden en praktijkkennis die (nog) niet onderbouwd zijn. Het is toch goed om die praktijken met elkaar te delen. Het tijdschrift moedigt daarom bijdragen aan die over praktijkervaringen gaan. Bij voorkeur wordt dat geïllustreerd aan de hand van een of meer concrete casussen, zonder dat de nadruk op de casusbeschrijving komt te liggen. De teksten zullen veelal beschrijvend zijn en niet toetsend of onderzoekend. Wel bevatten ze de argumentatie waarop de praktijk is gestoeld.
- Onderdelen zullen dus zijn:
 1. Aanduiding van de methodiek en van de beschikbare evidentie ervoor
 2. Aanduiding van de doelgroep
 3. Omschrijving van de geschiedenis van de praktijk en de situering
 4. Omschrijving van de ervaringen en de daaruit getrokken conclusies
 5. Aanbevelingen voor toepassing elders (de ‘do’s en dont’s’)
 6. Afsluiting met aanduiding van behoefte aan ontwikkeling en onderzoek
- Het begrip ‘methodiek’ kan ruim opgevat worden. Zo zullen de methodieken ontwikkeld bij Resultaten Scoren in aanmerking komen, maar ook vaktherapieën, praktijkvormen, of de inschakeling van ervaringsdeskundigen en dergelijke. De tekst moet zo concreet mogelijk zijn en veel voorbeelden e.d. bevatten.
- Qua omvang geldt een maximum van 2500 woorden, excl. literatuur, maar inclusief een samenvatting van ca 200 woorden.

Tekst artikel of bijdrage

- Maak een heldere opzet van de tekst met een logische indeling voor de lezer.
- Geef de tekst een kernachtige kop (max. 7 woorden).
- Gebruik voor de leesbaarheid kernachtige tussenkoppen. Behalve inleiding en slot (discussie, conclusie, slotbeschouwing e.d.) zullen dat vaak zijn: methode, projectbeschrijving, resultaten.
- Houd het artikel kort. Een artikel is bij voorkeur circa 2000 woorden, maximaal 3500 woorden, exclusief literatuurlijst.
- Gebruik levendige voorbeelden, praktische instructies voor de doelgroep van het tijdschrift en werk zo mogelijk met verduidelijkende schema's, lijstjes of checklists. Geef aan welke teksten (tips, praktische handvatten, casus, enz.) als kaderteksten te gebruiken zijn.

Tabellen, schema's of figuren

Maak zoveel mogelijk gebruik van tabellen, schema's of figuren om bijvoorbeeld delen van de tekst samen te vatten of te verhelderen. Deze tabellen, schema's en/of figuren moeten afzonderlijk van de tekst te lezen zijn. Dat betekent dat bij iedere tabel/schema of figuur wordt aangegeven waarover de tabel gaat en wat de cijfers, getallen of figuren betekenen.

Zet elke tabel/schema/figuur (genummerd) op een aparte bladzijde - dus niet in de tekst - maar geef duidelijk aan in de tekst waar tabellen en figuren moeten worden geplaatst. Stuur een print mee van hoe de tabel of het schema eruit moet zien.

Literatuur

Gebruik voor de verwijzing naar de literatuur en voor de literatuurlijst de normen van de American Psychological Association (APA). Deze kunt u op het internet vinden, maar wij zenden u ook graag een nadere instructie toe.

Heel in 't kort:

Verwijs in de tekst naar de referenties op de volgende manier (maximaal 3 auteurs):
(De Jong, 1999) (De Jong, Vermeulen & De Geus, 2005).

Bij meer dan drie auteurs: (De Jong e.a., 2004)

Voorbeelden voor vermelding in de literatuurlijst:

Boek

Epen, J.H. van (2002). *Drugverslaving en alcoholisme*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Artikel

Brink, W. van den (2005). Verslaving, een chronisch recidiverende hersenziekte. *Verslaving*, 1(1), 3-14.

Hoofdstuk in boek

Schippers, G.M., & Wildt, W.A.J.M. de (2005). Motiverende gespreksvoering in Nederland. In W.R. Miller & S. Rollnick (vertaling). *Motiverende gespreksvoering* (pp. 249-254). Gorinchem: Uitgeverij Ekklesia.

Rapport

Vermeld stad van uitgave en naam instituut. Bij rapporten bij voorkeur ook waar op het internet de publicatie gevonden kan worden. Vermeld daartoe:

"Verkregen op dag, maand, jaar van <<URL web-site>>."

Samenvatting, Engelstalige titel en abstract

Aan elk artikel in het tijdschrift dient een samenvatting (max 200 woorden) te worden toegevoegd in het Nederlands en een abstract in het Engels. Dit is bedoeld om de artikelen te ontsluiten voor een internationaal publiek. De abstract zal een (vrije) vertaling zijn van de samenvatting, ze mag in ieder geval niet langer zijn. Voorzie het abstract ook van een Engelstalige titel.

Outline

De redactie is bereid een outline van een artikel te beoordelen, voorafgaande aan het schrijven van het manuscript. De outline is bedoeld als een toetsing voor redactie en auteur over de precieze bedoeling van het (te schrijven) artikel. Een outline bestaat uit een beredeneerde inhoudsopgave, waaruit de rode lijn van het artikel duidelijk wordt. Een outline bestaat uit max. één A4 pagina en bevat achtereenvolgens:

- Werktitel (+ evt. ondertitel) van het artikel
- Doel van het artikel
- Korte samenvatting van de inhoud van het artikel
- Korte typering van paragrafen. Denk aan: referentiekader, doel- en vraagstelling, methodiek, casuïstiek, praktische relevantie, resultaten, richtlijnen en valkuilen, nabescherping.
- Belangrijkste literatuurreferenties.

Schrijftips

- Wilt u de lezers deelgenoot maken van uw eigen vragen? Stel die vragen dan ook, en wel in de vragende vorm (dus zeg niet in de indirecte vorm: we wilden weten of.....). Het vraagteken is ervoor uitgevonden!
- Uw tekst wordt levendiger als u in de ik-vorm of de wij-vorm schrijft: „wij onderzochten.....“ in plaats van „In het onderzoek werd.....“ U houdt het betoog op die manier dichter bij uzelf en dat kan meestal geen kwaad. Dit zelfde mechanisme gaat ook op als u beschrijft wat anderen doen of vinden: maak actieve zinnen!
- “Schrijven is schrappen”: ga zelf kritisch na of al uw informatie en beweringen wel even nodig zijn voor een goed begrip van het onderwerp of van uw betoog. Durf dingen weg te laten, de lezers zullen u dankbaar zijn.
- Maak gebruik van kaders en schema’s. Door het enorme informatieaanbod, willen lezers kunnen zappen.

Taalgebruik en spelling

- Houd het taalgebruik eenvoudig. Gebruik in principe korte zinnen, maar zorg wel voor enige variatie. Vermijd onnodig vakjargon. Behalve een heldere stijl van schrijven maken een goede structurering van de informatie uw bijdrage voor de lezer toegankelijk.
- Bij gebruik van afkortingen laat u die de eerste keer steeds voorafgaan door de volledige naam.
- Voor de spelling wordt de voorkeurspelling gehanteerd, zoals deze is aangegeven in de officiële Woordenlijst van de Nederlandse Taal (het 'groene boekje').

Juridische aspecten

- De auteur dient in te staan voor de oorspronkelijkheid van de kopij.
- De redactie behoudt zich het recht voor de kopij ter beoordeling voor te leggen aan deskundige derden.
- De kopij mag niet in dezelfde of enigszins andere bewoordingen (in het Nederlands of andere taal) elders gepubliceerd zijn of worden aangeboden. Wanneer dat wel het geval is of bij twijfel, verzoeken wij de redactie te informeren.
- Omwille van de leesbaarheid behoudt de redactie zich het recht voor de kopij na aanvaarding te bewerken, zonder daarbij afbreuk te doen aan de intenties van de auteur.
- Voorzover de rechten van een gedeelte van de kopij of de illustraties niet bij de auteur berusten, dient de auteur zelf de benodigde toestemming te verkrijgen tot publicatie.

Beoordeling en procedure

Auteurs dienen hun manuscript, samengesteld volgens de hierboven beschreven regels in te zenden aan de redactiesecretaresse. Zij controleert of het manuscript voldoet aan de gestelde eisen en als dat het geval is zendt zij het naar de hoofdredacteur.

Deze stuurt het manuscript naar twee terzake deskundige, onafhankelijke referenten ter beoordeling. Referenten worden geworven binnen en buiten de redactie, in Nederland en in Vlaanderen, steeds op basis van expertise en onafhankelijkheid. Beide beoordelaars reageren met een schriftelijk beoordelingsrapport aan de hand van onderstaande checklist. Deze rapporten worden door de hoofdredacteur, soms licht bewerkt en samengevoegd, verwerkt in een brief aan de auteur(s). Wordt een revisie gevraagd, dan worden daarvoor suggesties gedaan en richtlijnen verstrekt. Manuscripten worden zelden geaccepteerd zonder verplichting tot herschrijven van het manuscript.

Zijn de beide redactieleden het erover eens dat het artikel niet in aanmerking komt voor publicatie, dat wordt dit door de hoofdredacteur, met duidelijke redenen omkleed, meegedeeld aan de auteur(s). Zijn de conclusies van beide beoordelaars niet gelijklopend, dan volgt nader intern overleg. Indien ook dan geen overeenstemming wordt bereikt, dan wordt een derde redactielid als beoordelaar ingeschakeld. Diens oordeel is bindend.

De redactie streeft naar een beoordeling binnen drie maanden.

Een gereviseerd artikel dient vergezeld te gaan van een brief waarin puntsgewijs wordt aangegeven of en op welke wijze aan de aanmerkingen van de redactie is tegemoet gekomen. Het gereviseerde manuscript en de brief worden door de beoordelaars opnieuw bekeken. Daarbij wordt in het bijzonder getoetst of de aanwijzingen voor revisie voldoende zijn opgevolgd. De hoofdredacteur deelt deze beoordeling opnieuw schriftelijk mee aan de auteur(s).

Bij de beoordeling wordt aan de volgende onderwerpen aandacht besteed:

Onderwerp: past het onderwerp in *Verslaving*, voldoet het aan de doelstelling van het tijdschrift? Dat wil zeggen is het gebodene gebaseerd op wetenschappelijke literatuur en/of onderzoek en is het interessant en relevant voor de praktijk van de hulpverlening aan verslaafden?

Wetenschappelijke en praktische waarde: wat voegt dit artikel toe aan de 'body of knowledge' op het vakterrein? Is het informatief of vernieuwend? Wat heeft de practicus eraan? Is voldoende systematiek betracht bij de opzet en de argumentatie? Is er sprake van speculatieve, normatieve of moraliserende opmerkingen die niet berusten op de eigen argumenten of het eigen onderzoek?

Titel en samenvattingen: nodigt de titel door een pakkende en adequate formulering uit tot lezen? Zijn de samenvattingen informatief, dat wil zeggen vertellen ze niet alleen waar het artikel over gaat, maar vatten ze de 'boodschap' ervan goed samen, met vermelding van belangrijke details? Zijn ze in goed Nederlands gesteld?

Theoretische inkadering: is het onderwerp voldoende theoretisch onderbouwd, is gebruik gemaakt van de meest gezaghebbende bronnen op het betreffende terrein, en zijn deze juist geïnterpreteerd?

Probleemstelling, vraagstelling of uitgangspunt: zijn deze helder geformuleerd, goed van elkaar onderscheiden en waar mogelijk of nodig scherp geoperationaliseerd? Heeft het artikel een duidelijke 'boodschap'? Zijn kernbegrippen helder omschreven?

Opbouw van het artikel: welke indeling is aangehouden? Is er voldoende maar niet te veel verdeling in (sub)paragrafen? Is duidelijk wat elk onderdeel bijdraagt? Is de volgorde logisch? Is de logische lijn voor niet-ingewijden te volgen? Zijn de conclusies een logisch uitvloeisel van het voorafgaande? Geeft het artikel antwoord op de vraag of het doel dat het zichzelf stelde?

Leesbaarheid: is het taalgebruik helder? Is het artikel in goed Nederlands geschreven met weinig jargon, zijn de begripsomschrijvingen duidelijk, is er zorgvuldig geformuleerd, zit er voldoende afwisseling in zins- en woordlengte en in zinsconstructie? Zijn er geen onnodige, ingewikkelde of veel te lange zinnen? Worden er geen vreemdtaalige of bastaardwoorden gebruikt?

Literatuurverwijzingen: zijn de literatuurverwijzingen in de tekst correct weergegeven? Is de literatuurlijst opgebouwd volgens de voorschriften? Ontbreken er vermeldingen in de literatuurlijst die wel in de tekst voorkomen of zitten er in de lijst overbodige referenties (dus niet in de tekst genoemde vermeldingen)?

Extra voor onderzoeksartikelen: zijn de vraagstelling(en) en/of hypothese(n) duidelijk geformuleerd en geoperationaliseerd? Sluit de opzet van het onderzoek aan bij de vraagstelling? Is de gebruikelijke indeling in paragrafen (inleiding, methode, resultaten, discussie) aangehouden en zo niet, zijn daarvoor goede redenen? Is de methode (onderzoeksgroep, instrumentatie, procedure) juist gekozen, voldoende verantwoord en duidelijk beschreven? Zijn de gebruikte statistische methoden adequaat en zijn ze voldoende verantwoord beschreven (zonder te veel details)? Zijn de resultaten helder weergegeven? Zijn de tabellen/figuren voldoende duidelijk en illustratief? Zijn ze voor de niet-ingewijde lezer te begrijpen? Geeft de tekst geen onnodige herhalingen? Geeft de discussie een relevante bespreking van de betekenis van de resultaten, in het licht van

wat in de literatuur al bekend is? Worden de implicaties voldoende uitgewerkt? Geven de conclusies een duidelijk antwoord op de onderzoeksvraag?

Eindoordeel

Met inachtneming van de antwoorden op voorgaande punten wordt een eindoordeel geformuleerd over de relevantie, informatiewaarde en publiceerbaarheid van het manuscript in het tijdschrift. Dit wordt gevat in een van de volgende:

- o Kan worden geaccepteerd na bureauredactie
- o Kan worden geaccepteerd na kleine veranderingen door auteur
- o Moet worden heroverwogen na belangrijke veranderingen door auteur
- o Moet worden afgewezen.

Procedure van publicatie en productie artikelen

Manuscripten die zijn geaccepteerd als artikel voor het tijdschrift *Verslaving* worden door het Springer concern, waar Bohn Stafleu Van Loghum deel van uitmaakt, online gepubliceerd *zodra ze gereed zijn*, dus nog voor ze in het kwartaalnummer op papier worden gedrukt. Dat is bevorderlijk voor de verspreiding van de inhoud en mogelijk geworden omdat het productieproces (nog) meer gestandaardiseerd en geautomatiseerd gaat verlopen. Deels gebeurt dit in India en mede daarom is de communicatie grotendeels in het Engels.

Puntsgewijs is de procedure van een manuscript dat de redactie is gepasseerd als volgt:

1. De geaccepteerde versie van het manuscript wordt door de redactie bij de uitgever aangeleverd. Alvorens het in productie te nemen verzamelt de uitgever de relevante metadata, zoals de affiliaties en het e-mail adres van de auteur(s).
2. Corresponderend auteur ontvangt een e-mail van springerauthorquery@springeronline.com met een link naar de Springer My Publication site. De auteur moet zich daar kenbaar maken. Op deze site kan men ook additionele producten van het artikel bestellen zoals een poster of offprints, een citation alert etc. Ook wordt gemeld hoe men aan elektronische offprint (PDF) van het artikel komt.
3. De uitgever stuurt vervolgens het manuscript naar de zetter in India om het te voorzien van de benodigde structurelementen die nodig zijn voor publicatie op verschillende online platformen en natuurlijk in druk. Te denken is aan koppen, kaders (boxen), tabellen etc.
4. Na het structureren van het manuscript wordt het uitgestuurd naar een kopijvoorbereider in Nederland. Deze kopijvoorbereider zal, gewoon in het Nederlands, het artikel inhoudelijk redigeren, en eventuele vragen aan de auteur opnemen in de tekst.
5. Het manuscript wordt daarna gezet, het resultaat hiervan is een proef van het artikel. Deze proef ontvangt de auteur via het e-mailadres eProofing.Journals@crest.in. Bijgaand een voorbeeld http://eproofing.springer.com/journals/index.php?token=5jn9bMiD0ft97XyKRq2SMsu cb9lXSiYtqG9rs5d_jftSwW-N8mB-DA.

6. Na het klikken op de link in de mail komt auteur in de eProofing omgeving en krijgt de volgende instructie:

Welcome to Springer's eProofing system. We are pleased to inform you that your paper is nearing publication. You can help us facilitate rapid publication by using our online proofing system. Below you will find a Link to the html version of your article for easy editing. You can view/download your proof (PDF) for your reference. Kindly follow the below steps:

1. Check that the metadata, especially the author names and the corresponding affiliations, are correct. *Hier controleert u dus vooral of uw naam en de organisatie waar u voor werkt, correct zijn weergegeven.*
2. Check the Author Queries that may have arisen during copyediting and insert your answers/corrections. *Mochten er vragen voor u in het artikel staan (u herkent deze aan de melding AQ met een volgnummer) dan moet u deze beantwoorden.*
3. Go through the entire text. Please ensure that your corrections, if any, are kept to a minimum. *Vervolgens maakt u overige correcties. Houdt u deze alstublieft tot een minimum beperkt.*
4. On completion, you can save and submit the document. Once you have submitted your corrections, no further changes are allowed. *Als u alle correcties heeft doorgevoerd, kunt u uw artikel definitief maken door op "submit" te klikken. Hierna zijn geen correcties meer mogelijk.*

Auteur wordt gevraagd bovenstaande instructies op te volgen en daarmee het artikel digitaal te corrigeren in de HTML en de vragen van de kopijvoorbereider en eventuele vragen van onze zetter (bij voorkeur in het Engels) te beantwoorden. In de site is ook een helpfunctie ingesloten. Voor de referentie (om te zien hoe het artikel er opgemaakt uitziet) wordt de gezette proef van het artikel in de eProofing module bijgevoegd.

7. Na het aanbrengen van correcties en het beantwoorden van de vragen drukt auteur op 'submit' waarmee het artikel inclusief correcties wordt verzonden naar de Nederlandse kopijvoorbereider die het artikel ook heeft geredigeerd. De kopijvoorbereider controleert of de correcties duidelijk zijn. Aansluitend zal hij/zij het artikel 'submittten' naar onze zetter.

8. De zetter controleert vervolgens of er nog bijzonderheden/correcties zijn en zal aansluitend het artikel corrigeren en vervolgens online publiceren.

9. De procedure kan bijgesteld worden – raadpleeg de meest recente versie van de auteursinstructies op <http://www.bsl.nl/schrijven-bij-bohn-stafleu-van-loghum/auteursinstructies/>.